

Зростання ролі управління ІІ в логістиці пояснюється ще такими причинами: *по-перше*, для споживача інформація про статус замовлення, наявність товару, терміни поставки, документи з відвантаження тощо є необхідними елементами споживчого логістичного сервісу; *по-друге*, з позиції управління запасами в логістичному ланцюгу наявність повної і достовірної інформації дозволяє скоротити потребу в запасах і трудових ресурсах за рахунок зменшення невизначеності рівня попиту; *по-третє*, інформація збільшує гнучкість логістичної системи з погляду того, як, де і коли можна використати ресурси для досягнення конкурентних переваг.

Уже доведено на практиці ефективність застосування інформаційної логістики, вона є важливим елементом у загальній системі логістики на підприємстві та успішне її функціонування можливе лише у разі переходу всього підприємства на логістичні принципи.

1. *Основы логистики: Уч. пособие / Под ред. Л.Б. Миротина, В.И. Сергеева. М., 1999.* 2. *Глогусь Олена. Логістика: Навч. посібник. Тернопіль, 1998.* 3. *Кулаков Ю.А., Луцкий Г.М. Компьютерные сети. К., 1998.* 4. *Лубочнов Вадим. Маркетинговая логистика // РИСК 56/96. С.54-59.*

УДК 658.01

## ЛОГІСТИКА ПІДЗЕМНОГО ЗБЕРІГАННЯ ГАЗУ

© Шандрівська О.Є., 2000

ДУ «Львівська політехніка»

**Пропонується використати принципи логістичного управління до мережі підземних сховищ газу. Визначені завдання, головні та окремі цілі та результати застосування логістики в сфері підземного зберігання газу.**

**In this paper is offered to use principles of logistics control for a web of underground storehouses of gas. The problems, principal and derivative purposes are defined, the outcomes of application of a logistics in an orb of a underground storage of gas are directed.**

Логістика підземного зберігання газу охоплює функціональну галузь резервування газу в підземних сховищах і включає в себе всі операції, що пов'язані з процесами заповнення, безпосереднього зберігання та випорожнення газу.

Схематично логістика підземного зберігання газу як підсистема логістики газової галузі зображена у таблиці.

Застосування принципів логістики у сфері підземного зберігання газу вимагає поглибленого дослідження умов, цілей використання, технологічних характеристик тощо підземних газосховищ, що і будуть розглянуті нижче.

### Логістика підземного зберігання газу як підсистема логістики газової галузі

Процеси: видобуток та імпорт газу	Транспортування газу	Підземне зберігання	Розподіл газу	Споживання газу
Логістика заготівлі (видобутку та імпорту газу)	Логістика транспортування	Логістика підземного зберігання	Логістика розподілу	Логістика споживання
Логістика постачання газу				Логістика споживання газу
Логістика газової галузі				

Як відомо, в Україні діє 12 об'єктів підземного зберігання газу (ПЗГ), які виконують переважно функції забезпечення:

- власних потреб у частині вирівнювання добових та сезонних нерівномірностей споживання газу;
- надійності поставок експорту російського газу;
- забезпечення маневреності в торгівлі у кон'юктурі зовнішнього ринку, що склалася;
- оптимального завантаження газотранспортних систем;
- ритмічності та організованості процесів видобутку газу та роботи газотранспортної системи.

Побудова ПСГ якісно змінює структуру газопостачання і газоспоживання в окремих районах країни, забезпечує незалежність роботи промислу та газопроводу від нерівномірності споживання газу, змінює сумарні затрати на видобуток і споживання, створює умови для ефективнішого використання газу.

З позицій викладеного можна зробити висновок, що завданням логістики у сфері підземного зберігання газу є забезпечення ефективного функціонування газосховищ (за одночасного вирішення екологічних проблем) в системі газопостачання України та досягнення раціонального зберігання й використання ресурсів газу (сезонних запасів і резервів) у процесі компенсації добової і сезонної нерівномірності споживання газу з мінімальними витратами та налагодженим інформаційним потоком. Тобто логістика формує комплекс задач оптимізації функціонування сховища, або групи сховищ відповідно до визначених критеріїв оптимізації. Для їх розв'язання використовуємо терміни, які використовуються фахівцями газової промисловості:

- комплекси підземного зберігання газу (КПЗГ) – економічно та технологічно обґрунтоване об'єднання сховищ з різними техніко-економічними показниками в єдине ціле (комплекси);
- регіон обслуговування споживачів КПЗГ (РО КПЗГ) – обмежена територія, на якій розсосереджено споживачів природного газу, попит яких повністю або частково задовольняється ресурсами цього комплексу.

Основними технологічними характеристиками відповідних КПЗГ є [1]:

- Західноукраїнський КПЗГ: здатність заповнення та відбору з нього газу у широкому діапазоні можливостей створює умови для надзвичайної маневреності потоками газу для задоволення потреб як місцевих, так і віддалених споживачів, дає можливість оптимізувати режими роботи окремих сховищ, створювати необхідні оперативні і стратегічні резерви газу;

– Київський КПЗГ: здатність забезпечити надійне постачання газом м.Києва та споживачів області, можливість маневрувати об'ємами закачування газу та його відбирання у широкому діапазоні, оптимізувати процеси експлуатації;

– Південноукраїнський КПЗГ: забезпечення надійності постачання газу в Придніпров'я та Причорномор'я і транзитного постачання газу балканським країнам виконується не в достатній мірі (перебуває на стадії створення);

– Донецький КПЗГ: постачає газ споживачам Донецької та Луганської системи газопроводів (вимагає поступового нарощування потужностей).

КПЗГ розглядається і як окрема техніко-економічна система, що володіє певними властивостями, і як структурний елемент системи газопостачання, в якій закономірності процесів виявляються через поведінку окремих її елементів.

Застосування принципів логістичного управління до КПЗГ дозволяє:

- прогнозувати попит на газ у РО та умови його постачання;
- планувати процеси завчасного заповнення та випорожнення газосховищ;
- визначати необхідну продуктивність сховищ у періоди виникнення пікових потреб;

- надання логістичного сервісу у вигляді планування послуг за завчасним використанням потужностей КПЗГ;

- розглядати її як адаптивну систему із синергічними зв'язками у системі загального газопостачання країни.

Логістика КПЗГ за масштабами охоплення сховищ уможливило її функціонування на макро-, мета- та мікрорівнях:

- *на макрорівні* – застосування принципів логістичного управління до всіх груп КПЗГ;

- *на метарівні* – проводиться оптимізація роботи всіх сховищ, які входять до складу КПЗГ згідно з принципами логістики;

- *на мікрорівні* – проводиться оптимізація окремих структурних елементів КПЗГ (кожного сховища зокрема).

Розгляду задач оптимізації функціонування комплексів підземного зберігання газу на основі застосування методів математичного моделювання технологічних процесів, сучасних економіко-математичних методів і комп'ютерної технології присвячено багато публікацій [2–4]. На їх основі у логістичному світлі бачення проблеми сформулюємо головну ціль логістики зберігання газу (ПЗГ): оптимальне використання потужностей сховищ (що є критерієм оптимізації КПЗГ) відповідно до потреб системи газопостачання країни, а саме – постачання газу у відповідній кількості у відповідному місці з мінімальними витратами у супроводі відповідного інформаційного потоку.

Відповідно до головної цілі логістики ПЗГ – управління критеріями оптимізації функціонування комплексу ПЗГ з мінімально можливими витратами – окремі цілі оптимізації полягатимуть у такому:

- досягнення максимальної продуктивності при відборі об'єму газу не менше за визначений рівень в заданий період часу;

- забезпечення мінімальних сумарних експлуатаційних витрат у процесі заповнення і випорожнення сховища;

– збереження при відборі газу максимального потенціалу продуктивності комплексу;

– наявність чіткого інформаційного потоку для забезпечення прогнозу в потрібних кількостях газу залежно від сезону;

– вирішення фінансових питань у зв'язку із зберіганням певної кількості газу (передоплата, гарантії оплати тощо).

Здатність підприємств газової промисловості сприйняти новітні методи та принципи логістичного управління дозволить їм ефективно функціонувати, забезпечить стійкість та пристосування в умовах динамічного зовнішнього середовища.

1. Савкін Б.П., Пінчук С.О. Про комплексування підземних сховищ природного газу в Україні // *Нафтова і газова промисловість*. 1996. № 3. С.53–54. 2. Алымов А.Н., Гребенкин Г.Г., Кальченко В.Н. и др. *Топливо-энергетический комплекс и система газоснабжения региона*. К., 1986. 3. Евдокимов А.Г., Тевяшев А.Д., Дубровский В.В. *Моделирование и оптимизация потокораспределения в инженерных сетях*. М., 1990. 4. Савкін Б.П., Мудрий І.В., Пінчук С.О. *Задачі оптимізації функціонування комплексів підземного зберігання газу в Україні* // *Нафтова і газова промисловість*. 1997. № 6. С.36–39.

УДК 331.042

## ПІДБІР КАДРІВ ЗА МЕТОДИКОЮ «ASSESSMENT-CENTER»

© Шуляр Р.В., 2000

ДУ «Львівська політехніка»

**Стаття присвячена проблемам адаптації методик підбору кадрів до змін у сучасному менеджменті та пристосуванню методик кадрового підбору до нових вимог стосовно менеджерів, а саме: вимог з числа когнітивних та вимог стосовно участі, підтримки та вміння організації групового мислення в колективах працівників.**

**This article deals with problems of adapting of the personal selecting methods to changes in reality and new requirements for managers. Among them there is requirement of taking part, sustainig and getting skilles of organizing group training in a group body.**

Останні тенденції в удосконаленні методів управління та менеджменту виражаються у переході до так званого «нового управлінського мислення» [2], англійською – lean management [3].

«Нове управлінське мислення» полягає насамперед у постійному розробленні нових і вдосконаленні наявних систем і моделей управління та кадрової політики, систематичному пошуку нових, досконаліших форм і методів управління, шляхів підвищення продуктивності праці та зниження витрат, забезпеченні гнучкості та оперативності виробництва, підвищенні якості продукції та обслуговування споживачів [2].